oğluma hikayeler 1

ŞEFTALİ ÇEKİRDEĞİNE İNAN
KENDİ GÜCÜNE GÜVEN

Güney yayınları

OĞLUMA HİKAYELER - I

YILMAZ GÜNEY

OĞLUMA HİKAYELER — I

Güney Filmcilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yayınları

Sıraselviler Cad. No: 61/12 Tel: 49 52 63 - 49 80 74
Taksim/İSTANBUL

Basıma hazırlayan: Yusuf Hayaloğlu / Klişeler: Akın Klişe / Dizgi: Osmanlı Matbaası / Kapak ve iç baskı: Göktaş Matbaası / Cilt: Yarış Mücellithanesi / Birinci basım: Şubat 1979, İstanbul / Tüm yayın hakları Güney Filmcilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yayınlarına aittir.

YILMAZ GÜNEY

Oğluma
Hikayeler - I

Resimleyen : HASLET SOYÖZ

Güney yayınları

İçindekiler :

★ Önsöz ... 5

★ Angut Kazı ile Çocuk ... 1

★ Şeftali Çekirdeğine İnan,
Kendi Gücüne Güven ... 1

★ İki Yumurta ... 1

★ Küçük Rahatsızlıklar Birikir
Büyük Hastalıklar Olur ... 2

★ Mecburiyet Çıkmazı ... 3

★ Yalan Eken Yalan Biçer
Şaka Eken Kaka Biçer ... 3

★ Küçük Şeylere Kanma
Güler Yüze Aldanma ... 4

★ Düşmanlarını Aklından Çıkartan,
Dostlarının Yolunu Bulamaz ... 4

★ Tahta Arabalı Çocuklar ... 5

★ Hayata Seyirci Kalmak
Kötüdür Oğlum ... 6

★ Hayalet ... 6

★ Faşizm Nedir,
Kuş mudur, Leylek midir? ... 7

★ Kavgayı Göze Almadan Barış Olmaz ... 7

ÖNSÖZ

«Oğluma Hikayeler» yazmayı, daha 1972'lerde, Selimiye'de düşündüm. Devrimci öze sahip bir sanatçı, oğluna devrimci bir miras bırakmalıydı. Bu konuda, başarısız, yarım... güvensiz... çeşitli çalışmalar yaptım. Özü, biçimi... ve sonuçtaki tatları bir türlü doyurmadı beni. Yazdıklarımı, düşündüğüm içerik ve biçimle uzlaştıramadım.

İstiyordum ki, hikayelerimi okuyan insanlar etkilensinler, düşünsünler ve değişim doğrultusunda istek duysunlar. Bu değişim duygusunun hayata geçirilmesi, devrimci mücadelemizi zenginleştirsin.

Bu doğrultuda çalıştım... yazdım... bozdum... yazdım... yırttım... yeteneksiz, başarısız olduğum konusunda karara vardım sonuçta.

Yeteneksiz ve başarısız... olmamalıydım... yeniden çalışmalara koyuldum. 1977 sonlarında, Kayseri Cezaevinde, özünü ve biçimini birbirine en uygun gördüğüm, düşüncelerime en yakın sandığım ilk hikayeyi yazabildim. Buradan başlamalı, dedim. «Şeftali çekirdeğine inan, kendi gücüne güven» bu çalışmamın hayat bulmuş ilk örneğidir.

Eski notlarımı karıştırırken, bu konuda Selimiye'de yaptığım çalışmalardan, yırtılmaktan kurtulmuş bir hikaye buldum:

«Angut Kazı İle Çocuk...»

Bu hikayeyi, ilk çalışmalarımın, ilk denemelerimin bir örneği ve yenilerle kıyaslandığında içerik ve biçim farklılığını gösterecek bir çalışma olarak değerlendiriyorum ve sunuyorum.

Oğluma, oğlum vesilesiyle bütün dünya çocuklarına en içten armağanımdır bu hikayeler. Onların olumlu gelişimlerinin dokusunda kıl kadar pay sahibi olmak bizim için onur vericidir.

Yılmaz Güney
20 Aralık 1978
Toptaşı Cezaevi

Angut kazı ile çocuk

Bu İsmail çocuk yemeden içmeden kesildi kaç zamandır. İçin için büyüyen bir özlemle gökyüzüne bakıyor bütün gün...

Anası babası nergis toplamak için ortalık ışırken çıkıyorlar evden... kararırken dönüyorlar...

Komşular gözkulak oluyorlar İsmail'e... ama, İsmail'in yüreğinde oluşan, büyüyen, taşan, herşeye yayılan sevgisini bilmiyorlar... Sadece «Lan İsmail, ne var lan gökyüzünde, bok mu var» diyorlar...

Anası da soruyor «Ne bekliyorsun babam!»

İsmail sırrını söylemiyor kimseye...

Birgün İsmail, yüreğini saran sevincin, içine sığmadığını duyuyor... Yüzüne taşıyor sevinci... yüzü gözü gülüyor... Dünyanın bütün renklerini kanatlarında, tüylerinde taşıyan kazı görüyor... Angut kazını...

Çocuk sevincini; büyüklerin anlıyamıyacağı o sıcak sevinci yaşıyor İsmail... Kazın uçtuğu yöne koşuyor suları sıçratarak...

Angut kazı, kış sularının çekilmediği tarlaya konuyor... Sarı, beyaz çiçeklerin arasına...

İsmail görmüştür kazın konduğu yeri... Ürkütmeden yaklaşabileceği kadar yaklaşıyor... Elinde, tüfek niyetine taşıdığı değneği vardır...

Angut kazı hissediyor... ürküyor... kanatlarını suları saçarak çırpıyor... uçuyor... ve İsmail'i tartılmaz acılara boğuyor... Gözleri onu kovalıyor, tüfeğini omuzlayıp bütün gücüyle bağırıyor...

«Bom! Bom!»

Ve mavi gökyüzünde bir nokta oluyor Angut kazı... İsmail'in dünyaya bakışının tadı oluyor...

Çerçiler... berber... deveciler geliyor köye... avcılar geliyor birgün de... İsmail'i heyecanlandıran, sevindiren şeyler görüyor... tüfekler... ve bir dürbün... dürbünün uzağı yakınlaştırdığını ilk defa o gün öğreniyor...

Avcılar gösteri yaparken İsmail dürbünü çalıyor... Kimseye sezdirmeden saklıyor bir yere.

Avcılar dürbünün kaybolması üzerine kızıyorlar... Köylüler utanıyorlar... Şaşırıyorlar... arıyorlar... düşünüyorlar...

«Kim çalabilir?»

Sorgu sual başlıyor...

Sonuç yok...

Suçlamalar... savunmalar... tartışmalar... kavgalar...

Avcılar çaresiz, kırık, ciplerine biniyorlar... Söyleniyorlar...

«Dürbünü isterim arkadaşlar» diyor dürbün sahibi...

Köylüler utanç içinde kalıyorlar...

«Kim çalabilir...»

Tarıyorlar bir bir... Üç-beş kişinin üstünde duruvorlar... bütün köylü, namusu kurtarmak

için dürbünü arama işine katılıyor...

İsmail'in babası, anası İsmail'i sorguya çekiyorlar. ağzını arıyorlar... Dövüyorlar... ağzına biber koyuyorlar... Sepetin altına hapsediyorlar... Sonuç yok...

Köylüler, büyük bir ciddiyet ve sorumlulukla eğiliyorlar bu işe... çocuklarını sıkı sıkı sorgulayanlar, kocasıyla kavga eden kadınlar, tek şey üstünde duruyorlar... Köyümüzün namusu kurtulmalıdır...

İsmail, büyük bir tutkuyla bekliyor yine... Kazı, daha yakından görecek... içi içine sığmıyor İsmail'in...

Turnalar, ördekler, sürüyle kazlar geçiyor... O, yalnızca Angut kazını bekliyor... Ve geliyor Angut kazı... mavi gökyüzünü sevinçle dolduruyor...

Koşuyor İsmail... Kimselerin dikkatini çekmeden, sakladığı yerden dürbünü alıyor, gizlene gizlene köyden çıkıyor...

Kaz, alışkın olduğu yere konuyor yine... İsmail, yaklaşabildiği kadar yaklaşmıştır... Dürbünü dayıyor gözüne... puslar içinde, burnunun dibinde görüyor kazı... Dürbünü indirip bakıyor; kaz uzaklardadır... Bir daha dürbünle bakıyor... Ah! Ne kadar güzel... fakat yine ürküyor... Niye kaçmaya hazırlanıyor... niye uçuyor...

Dürbünü indiriyor gözünden... Kaz uçmuştur... Neden sonra kendisine koşan adamı görüyor... Babası... Anlıyor herşeyi... Kaçmıya başlıyor...

Baba suları yarıyor koca adımlarıyla... İsmail yakalanırsa başına gelecekleri biliyor...

Sonunda esir düşüyor babasına... dürbünü alınıyor elinden... dayak yiyor... Baba utancından ne yapacağını bilememektedir... Böyle evladı olacağına olmasın daha iyi...

Köylü, önüne geçemiyor babanın... İsmail'e türlü işkenceler yapıyor baba.

Ayaklarından ağaca asıyor...

Ellerine kızgın şişler basıyor...

Kimse elinden alamıyor İsmail'i...

Sonunda hastalanıyor İsmail... Baba ve ana günlerce başında

bekliyor... Babanın içinde, günden güne pişmanlık duyguları büyüyor, ürün veriyor... Acıyor oğluna... Başucunda ağlıyor... Doktora götürüyorlar...

Baba sırtından indirmiyor oğlunu... Tarlalardan geçerken, gökyüzünü gözlüyor... Anası arkasından yürümektedir... Sular çekilmektedir gittikçe... belki de kaz artık gelmiyecektir... İlk defa konuşuyor İsmail...

«Baba.»

«Söyle babam.»

«Baba, kuş gelecek mi baba?»

«Gelecek oğlum.»

«Ne zaman gelecek baba?»

«Gelecek oğlum... yakında gelecek...»

İsmail iyileşmiyor bir türlü... babası nergis toplamaya gidiyor... onun da aklı fikri kazdadır şimdi... gökyüzünde angut kazını arıyor...

İsmail de, anasının yardımıyla pencerede, avluda Angut kazını bekliyor.

«Ana.»

«Söyle anam.»

«Kuş gelmiyecek mi ana?»

«Gelecek anam...»

«Gelmiyor ama... bak, ben hasta oldum, yine gelmiyor...»

«Gelecek oğlum.»

«Ben çok seviyorum onu... çok güzel; bir görsen...»

Ve günler geçiyor yine...

Baba nergis toplarken birinin koştuğunu, bağırdığını görüyor... Telaşı korkutuyor babayı... herşeyi unutup koşuyor...

Köye vardığında, evin önünde toplanmış insanları görüyor... Ağlıyan kadınlar vardır... Boğazında düğümleniyor birşeyler... Karısı onu görünce hıçkırarak ağlıyor... İsmail'in üstüne beyaz çizgili bir çarşaf örtmüşler. Köylüler, büyük bir anlayış ve şefkatle bakmaktadırlar babaya...

Köylüler mezar kazıyorlar...

İsmail'i kucakta götürüyorlar mezara... O zaman köylünün içini sızlatan birşey oluyor... Kaz... Angut kazı geçiyor... Baba, oğlunun acısını daha derinden yaşıyor...

Ve angut kazı, herzaman konduğu yere konuyor...

21 Ekim 1973

Şeftali çekirdeğine inan kendi gücüne güven

Küçük çocuk, şeftali çekirdeğini dişiyle kırmak için zorlanıyordu.

Babası ona dedi ki:

«Oğlum!.. Şeftali çekirdeğini dişinle kıramazsın!»

Çocuk, şeftali çekirdeğini dişiyle yeniden zorladı. Şeftali çekirdeğinin traktör lastiklerini anımsatan pütürlü sert kabuğu dişlerinin yüzeyini eriterek çıtırdattı... elini acıyan dişine götürdü çocuk. Dişi sallanıyordu.

«Oğlum» dedi babası yeniden. «Şeftalinin çekirdeği serttir, yazık edersin dişlerine.»

Çocuk inat ediyordu. İlle kıracaktı bu sert çekirdeği. Yere koydu ve ayakkabısının topuğuyla üzerine bastırdı. Kırılmıyordu çekirdek.

«Sen inatçıysan, ben senden daha inatçıyım» dedi çocuk.

Bu kez bir taş aldı eline; taşla kırmayı denedi. Her vuruşta bir yana fırlıyordu çekirdek.

«Şeftali çekirdeği çok serttir oğlum» dedi babası. «O küçük taşla kıramazsın!»

Çocuk öfkeyle çekirdeği tekmeledi. Çekirdek, tulumbanın yanındaki toprağa düştü. Çocuk öfkeyle bastı üzerine, iyice toprağa gömdü.

Aradan günler geçti. Çocuk şeftali çekirdeğini unutmuştu. Gecekondu mahallesinin çocuklarıyla oynuyordu. Babası çağırdı onu.

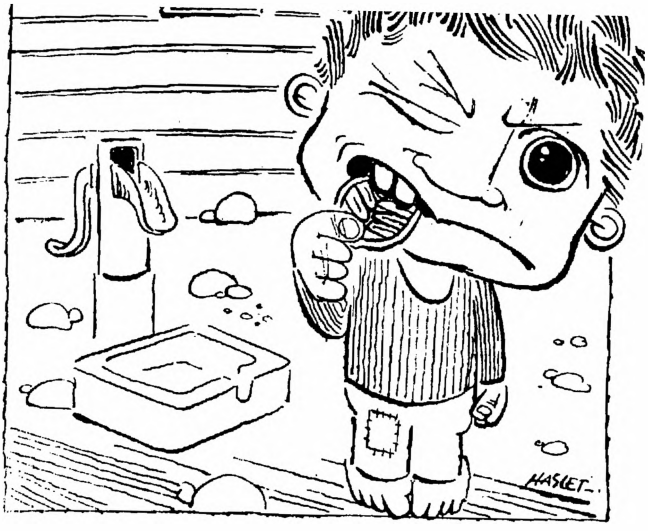
«Bu ne oğlum?» dedi.

Çocuk babasının parmağıyla gösterdiği yana baktı. Küçük, iki yeşil yapraklı bir ot gördü.

«Ot» dedi.

«Ot değil» dedi baba. «Dişlerinle ve taşla kıramadığın seftali çekirdeğinden çıkan şeftali ağacının fidanı.»

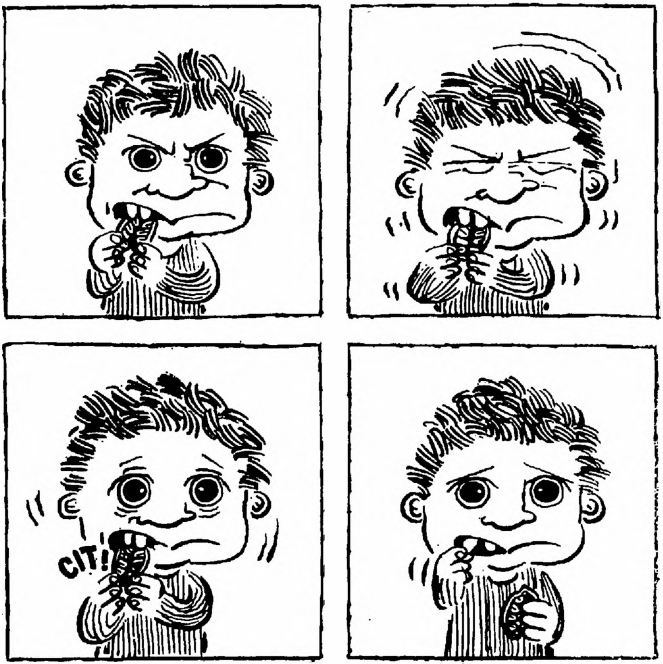
Çocuk, inatçı sert çekirdeği anımsadı. Dişiyle kıramadığı, taşla kıramadığı, tekmeyle

HASLET

kıramadığı çekirdek fidana dönüşmüştü işte. Bu fidan büyüyecek ve ağaç olacaktı; çiçek açacaktı... şeftali verecekti. Şaşırdı...

Babası ona dedi ki:

«Oğlum... ne zaman, hangi koşullarda olursan ol, dara düştüğünde şeftali çekirdeğini anımsa. Dişinle kıramadın o çekirdeği, taşla kıramadın. Ama uygun toprağa düşen çekirdek, günü gelince o

sert kabuğu parçalar,
toprağı deler ve yeşerir.

Nedir o çekirdeğe bu gücü veren, güzel oğlum?

Çekirdek, kabuğunu parçalayan gücü kendi içindeki çelişmelerden alır oğlum. Her şey kendi içinde zıtlarını taşır. Her şey kendi içinde, kendini değiştirecek, başkalaştıracak özü taşır.»

Çocuk dikkatle babasını dinliyordu.

Baba gülerek dedi ki:
«Şeftali çekirdeğine inan
Kendi gücüne güven!..»

İki yumurta

Dokuma işçisi ibrahim işten döndü. Karısı Ayşe sevinçli bir tavırla dedi ki:

«Gözün aydın... Sana bir müjdem var. Oğlumuz kavga etmiş... Bir gözünü şişirmişler.»

İbrahim'in hoşuna gitti bu haber.

«Kimle etmiş?» dedi sevincini gizlemeden.

«Bilmiyorum... bir türlü söyletemedim... ağzı çok sıkı, belki sana söyler.»

Tek çocuklarıydı Haydar; yedi yaşlarındaydı. Bu yıl başlamıştı okula. İbrahim, hem sevinci, hem de üzüntüyü... yeni, buruk, mutluluk yayan bir bileşimle aynı anda yaşadı.

«Keşke baban sağ olsaydı· ne çok sevinirdi» dedi Ayşe.

Oğlu ilk kez kavga ediyordu. Üstelik ağzı da sıkıydı demek.

Haydar'ın doğduğu günü anımsıyordu İbrahim...

«Islanıyorum, su geliyor» demişti karısı; sabaha karşıydı, ebe çağırmaya koşmuştu. Zaman ne çabuk geçiyor... yedi yıl değil sanki, sanki dün... «Gözünaydın İbrahim, bir oğlun oldu» demişlerdi. Buruşuk bir yüz, yumuk gözler... Babası ne çok mutluydu o gün... sevinçten ağlıyordu. «Sen de doğduğunda böyleydin İbrahimim» demişti yaşlı, titrek sesiyle. Acı acı gülümsemişti sonra. «Evladı olmayan evlat sevgisi nedir, anlamaz» demişti. İbrahim, babasının sağ olmasını ne çok istiyordu şimdi.

Haydar'ın bir gözü morarmıştı... yüzünü kaçırıyordu babasından.

«Gözüne ne oldu oğlum?» dedi.

«Bir şey olmadı» dedi çocuk.

«Adamın gözü durup dururken şişer mi babam?»

Haydar yanıtsız bakıyordu.

«Kimle kavga ettin?»

Yine yanıt yok.

«Gözün morarmış» dedi. «Bak üstelik yüzün de sıyrıklar içinde. Hani birbirimize hiç yalan söylemeyecektik?»

Baba oğlunu kucakladı, havaya kaldırdı. Sevgisi, sevecenliği kabarmıştı iyice. Sarıldı oğluna.

«Kır babanın kemiklerini bakalım. Kır iyice!»

Oğlunun sıkı sıkıya sarılmasını istediği

zamanlar hep böyle derdi.

Haydar dişlerini sıkarak bütün gücüyle sarıldı babasına. İbrahim de daha sıcak, daha içten bastırdı oğlunu bağrına.

«Anlaşılan, gözüne vuran çocuk senden çok büyük... kim olduğunu söylemeyecek misin babana?»

«Ben de onun kafasını kıracağım» dedi çocuk; gözleri dolarak.

«Kimin kafasını kıracaksın?»

«Ali Rıza'nın...»

«O mu vurdu gözüne?»

«O vurdu.»

Aynı fabrikada çalıştıkları İsmail'in ortanca oğluydu Ali Rıza. O da bu yıl başlamıştı okula. Kayıtlarını birlikte yaptırmışlardı.

İbrahim, yıllar öncesini... babasının tütün kokulu yanağını... çocukluk günlerini hüzünle anımsıyordu. Oğlunun ince yüzünü, acılı gözlerini dolduran duyguları duyarlıkla kavrıyordu.

«Onu döv baba» dedi çocuk. «O benim gözümü şişirdi, sen de onun kafasını kır!»

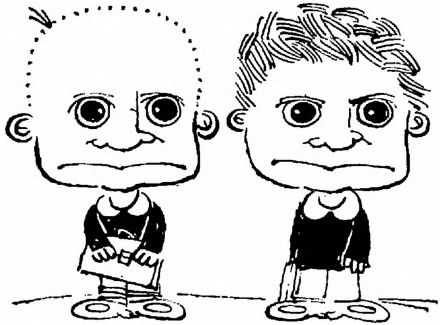
Baba oğlunu sevecen, sıcak... sardı yeniden...

yanağını yanağına bastırdı. Kerevete oturdu oğlunu kucağından indirmeden.

«Şimdi beni iyi dinle güzel oğlum» dedi. «Bir zamanlar ben de çocuktum. Beş-altı yaşlarında ya vardım ya yoktum. Köyde oturuyorduk o zamanlar. Bir gün, ben yaşlarda bir cocukla köküç* oynarken, nedenini şimdi hatırlayamıyorum, kavga ettik. Çocuğun elinde o an, bak bunu iyi hatırlıyorum, erik dalından bir köküç vardı, bir vuruşta kafamı kırdı. Kırdı ve kaçtı. Ben ağlaya ağlaya eve gittim. Amacım neydi biliyor musun? O çocuğu babama şikayet etmekti; çocuğu iyice dövsün diye. Neyse, babam kafamın kanlar içinde olduğunu görünce, telaşla koştu önce, anam da koştu, kafama baktılar. «Kim kırdıysa iyi kırmamış. Bir şey yok» dedi anam, bir bezle kanları silip kafamı sararken, ben olanı biteni biraz da abartarak anlattım. Hem ağlıyorum, hem de anlatıyorum. Babam kaşlarını çattı, «Ben şimdi gösterirm o delleğe» dedi. «Benim oğlumu nasıl döverlermiş» diye söylendi. Anama da, «avrat, sen ocağı yak, tavayı hazırla, ben hemen şimdi gelirim» dedi ve gitti. Anam beni bıraktı telaşla ocağı hazırlamaya koyuldu. O zaman gaz ccağı, tüp gaz falan yoktu bizim köyde. Evlerin önünde çamurdan yapma ocaklar vardı. Şimdi, babam o kızgınlıkla çocuğu aramaya gittiğine göre, çocuğu yakalayacaktı. Yakalayınca ne yapacaktı, bir güzel dövecekti. Belki diyordum kafasını da

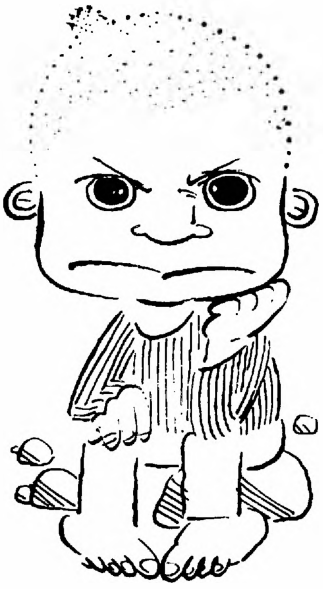
kıracaktı; böyle diyordum o günkü kafamla. Anam da ocağı yaktığına, tavayı hazırladığına göre, tamam diyordum, babam çocuğu dövecek, kafasını da kıracak... sonra eve getirecekti. Anam da cocuğun ellerini, kafamı kıran ellerini tavaya sokup bir güzel yakacaktı. Böyle değilse niye yaktı ki ocağı diyordum. Bu ara, kafamı kıran çocuğun feryadını duydum. Tamam diyordum, tamam, babam dövüyor oğlanı. Sevinçle avlumuzun önüne çıktım, gördüm ki, babam, o koca adam, düşmüş çocuğun peşine «kaçma lan, kaçma bir şey yapmayacağım» diyor, çocuk kaçıyor, babam kovalıyor. Derken babam yakaladı çocuğu. Ben ha vurdu ha vuracak diye beklerken, baktım ki babam çocuğu şapur şupur öpüyor, havalara atıp kapıyor...

Şaşırmıştım. Anama baktım. O ne! O da gülmüyor mu... Üstelik sevinçli. Türkü söyleyerek ocağın üzerine tava koyuyordu, yağ koyuyordu. Acaba çocuğu tavaya mı atacaktı anam derken, türkü söylemesine anlam veremiyordum. Belki de çocuğu ürkütmemek için böyle davranıyorlardı. Evet diyordum şeytanca, çocuğu ürkütmemek için babam onu öpüyor, seviyor... anam da türkü söylüyor. Babam çocuğu eve getirirken, anam koştu bu sefer, tava ocakta, çocuğu kaptı babamın kucağından, başladı şapur, şupur öpmeye... Bir de sözler... «Vay senin kafa kıran ellerine kurban olayım...» vay falan filan. Sözün kısası oğlum, ben çocuğu dövecekler· tavaya atacaklar filan derken, tavaya iki yumurta kırdı anam, yufka ekmek getirdi, kuru incir getirdi; bir yanında anam, bir yanında babam çocuğu oturttular yumurtanın başına. Çocuk da ben de iyice şaşırmıştık. Başladım ben ağlamaya Dedim ki, «Hem benim kafamı kırsın, hem de ona yumurta yedirin hal... ben de yumurta isterim, kuru incir isterim.» Babam beni kucağına aldı, dedi ki: «Bak oğlum, bu çocuk senin düşmanın değil ki, arkadaşın. O da bizim gibi bir baldırı cılbağın oğlu. Oyun içinde böyle şeyler olur. Sonra bizim bir adağımız vardı. Ananla dedik ki sen doğduğunda, oğlumuz yaşarsa, büyürse kavga ederse, böyle bir gün görürsek, her kim ki onun kafasını kırar, ona iki yumurta yedirelim, dedik. Çok şükür yaradana ki bize bu günü gösterdi. Sen büyüdün oğlum. Kavga edecek çağa değdin...» Babam bana böyle dediydi işte. Şimdi babamın söylediklerini daha iyi anlıyorum Haydarım. Şimdi anlıyorum ki, sen de büyüdün oğlum. Bak, kavga edecek çağa geldin. Bir ana baba için ne güzel bir şeydir bu, bilsen... Sen de bir gün çocuk sahibi olacaksın, baba olacaksın, sen de benim gibi o zaman belki daha iyi anlayacaksın.

Ali Rıza senin arkadaşın oğlum. O da senin gibi bir işçinin çocuğu; İsmail'in oğlu. İsmail benim arkadaşım, Ali Rıza da senin arkadaşın. Şimdi gidip İsmail'e sorsak,

desek ki, yahu İsmail, söyle bize: Bizim Haydar'ı mı çok seven yoksa oğlun Ali Rıza'yı mı? Eminim ki, en az oğlu Ali Rıza kadar sever seni İsmail. Ben de Ali Rıza'yı en az senin kadar severim aslan oğlum. Sizler, böyle ufak tefek şeylerle birbirinize kin tutmamalısınız, sizler dost olmalısınız.»

«Ama o benim gözüme vurdu baba.»

«Vursun babam... n'olur... geçer...»

Ayşe seslendi:

«İbrahim» dedi «gördün mü, İsmailler geliyor.»

İbrahim doğruldu. Pencereden, kucağında küçük çocuğuyla İsmail'in karısının ve Ali Rıza'nın geldiklerini gördü. Ali Rıza'nın çekingenliğini uzaktan seçebiliyordu İbrahim. İsmail gülüyordu.

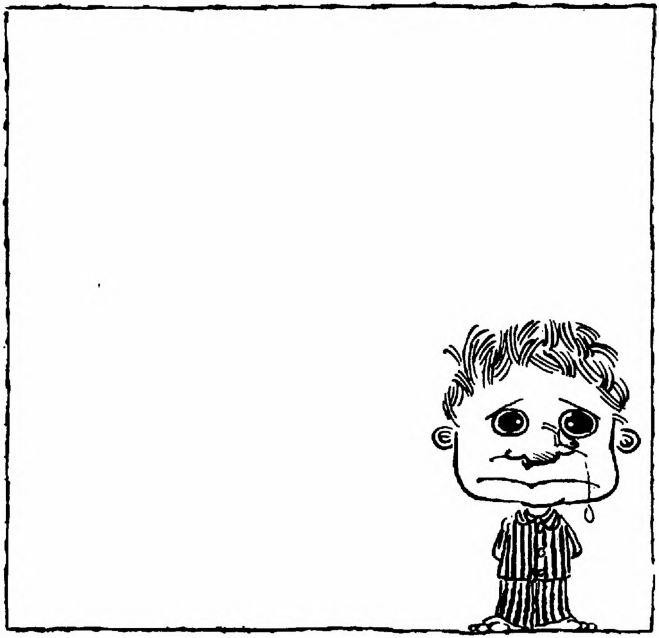
İbrahim, acılı bir duyarlıkla babasını anımsıyordu. Sağ olsaydı babası, torununun kavga ettiğini görseydi.

Karısına seslendi:

«Ayşe!» dedi. «Ocağı yak! iki yumurta kır tavaya.»

* KÖKÜÇ: Ucu sivriltilmiş, 30-35 cm. uzunluğunda, avucun kavrayacağı kalınlıkta, sopa biçiminde ince dallardan kesilmiş bir oyun aracı. Bu oyun, daha çok köylerde, kışın çocukların ve gençlerin oynadığı bir oyun idi. Köküç, toprağa fırlatılarak saplanır. Diğer oyuncular, köküçlerini, daha önce saplanan köküçleri devirmek amacıyla, toprağa saplarlar.

Küçük rahatsızlıklar birikir büyük hastalıklar olur.

Çocuk dedi ki:
«Ben doktora gitmem.»
«Niye?» dedi babası.
«İğneden korkuyorum» dedi çocuk.

Annesi kızdı ona.
«İğneden korkarsan hastalıktan da kurtulamazsın...» dedi.
«Ben doktora gitmem»

dedi çocuk.

Babası dedi ki:

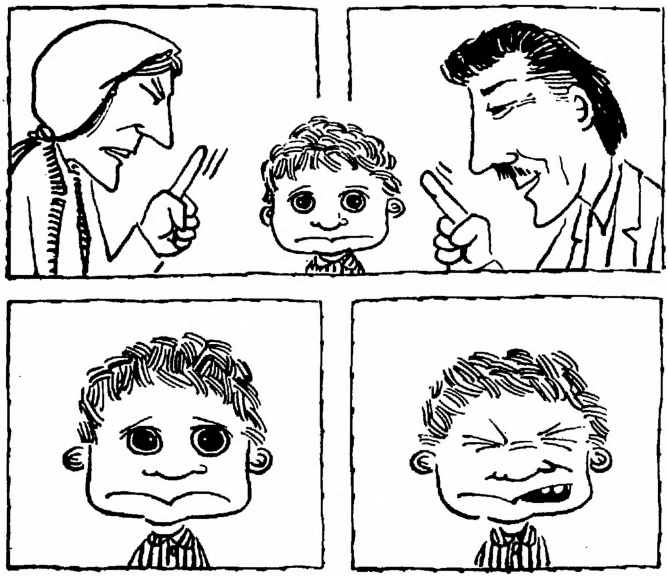
«Bak güzel oğlum. Beni can kulağıyla dinle. Sen hastasın. Hastalıktan kurtulman için doktorun sana bakması, hastalığını bilmesi gerek. Bize yol göstermesi gerek. İlaç yazması gerek.»

«Ben ilaç içmem» dedi çocuk. «İlaç acı.»

«Öyleyse geber» dedi annesi.

Baba devam etti.

«Bazı insanlar vardır oğlum; kocaman adamdırlar. Onlar da doktora gitmekten korkarlar. Tıpkı senin gibi. Onlar, hasta olduklarını bilirler, fakat doktorun hastalığın adını söylemesinden korkarlar. Hastalıkla birarada yaşamaktan korkmazlar, hastalığın

adından, hastalıklarının adını bilmekten korkarlar. Oysa korkmamız gereken doktor değil, iğne değil, ilacın acısı değil, hastalığın adı değil, hastalığın kendisidir oğlum. Hastalığı bilmezsek hastalık bizi yer bitirir, hastalığı bilirsek biz onu yer bitiririz.»

«Ben hastalığı yiyip bitiremem» dedi çocuk.

Babası güldü.

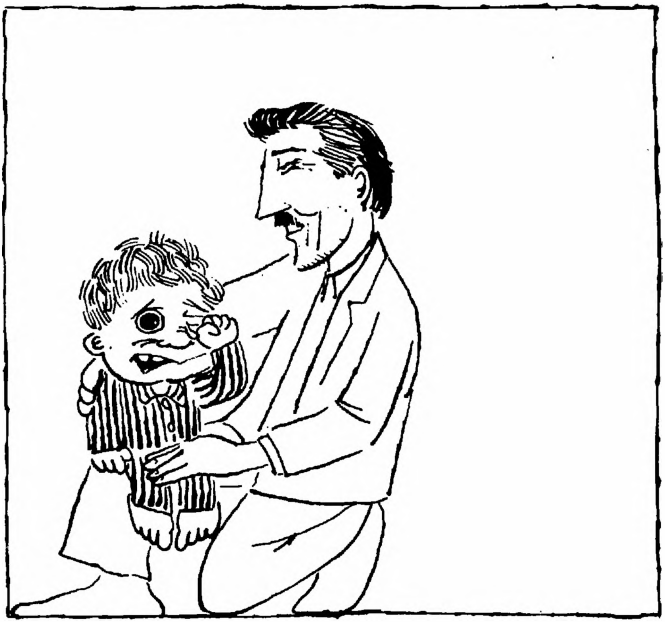
«Hastalığı yeneriz» dedi.

«Ben ilaç içmem» dedi çocuk. «İğne de istemem. Hastalığı da yenmek istemem.»

Babası avcunu çocuğun alnına bastırdı.

«Ateşler içindesin» dedi.

«İlaç içmem» dedi çocuk.

«Dert iç» dedi annesi.

«Bak güzel oğlum» dedi baba. «İnat etme. İnatçılık kötü bir şeydir. Doktora gitmezsek hastalığın ilerler, önünü almakta gecikirsek ölürsün. Hastalığın şimdi önemsiz görülebilir, ama her büyük şey başlangıcında küçüktür, günden güne büyür gelişir. Küçük dereler çaylar olmazsa büyük ırmaklar olmaz, büyük ırmaklar olmazsa büyük denizler olmaz... küçük çocuklar büyür büvük adam olurlar... küçük rahatsızlıklar birikir büyük hastalıklar olur... küçük yalanlar birikir büyük yalanlara yol açar... küçük hatalar birikir büyük hatalar doğurur...»

«Ben doktora gitmem. Ben erik isterim.»

«Bu kış günü erik olur mu oğlum?»

«Doktora gidersen sana erik alırız» dedi anne.

«Erik de istemem... doktora da gitmem...» dedi çocuk.

Baba dedi ki:

«İğnenin acısı, ilacın acısı geçicidir oğlum. Bir anlık acıları göze almazsak sürekli acılardan kurtulamayız. Cesur olmalıyız... iğneden korkmak, hastalıktan yana olmaktır. İlaçtan korkmak hastalıktan yana olmaktır. İğne yemeyi göze alırsak korkuyu yeneriz. Korkuyu yenince hastalığı yeneriz... Söyle şimdi güzel oğlum, sen kendinden yana mısın, hastalıktan yana mısın?»

«Ben erikten yanayım» dedi çocuk.

Anne kızdı.

«Kabahat senin... şımartıyorsun çocuğu...» dedi. «Çene çalacağına, al kucağına götürelim. Ağlarsa ağlasın...»

Çocuk ağlamaya başladı.

«Ben doktora gitmem» dedi.

Baba dedi ki:

«Sus ağlama. Beni dinle. Sen küçük bir çocuksun. Annen ve ben büyüğüz. İstersek seni iki yandan tutup doktora

götürebiliriz. Direnmeye gücün yetmez. Senin yararına olan her şeyi sana zorla yaptırtmak hoş olmaz, değil mi? İsteğim o ki, sen bize inanasın... doktora gitmenin yararına inanasın ve kendi dileğinle doktora birlikte gidelim.»

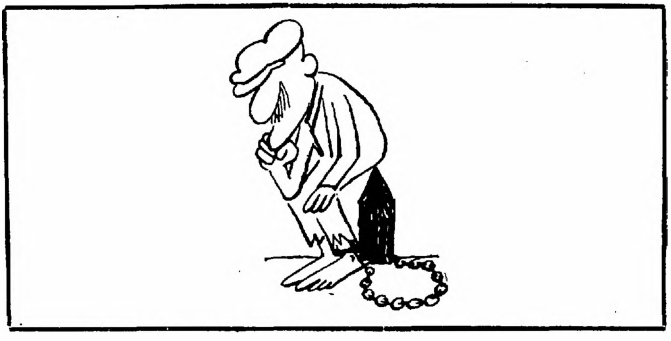
«Gitmem» dedi çocuk.

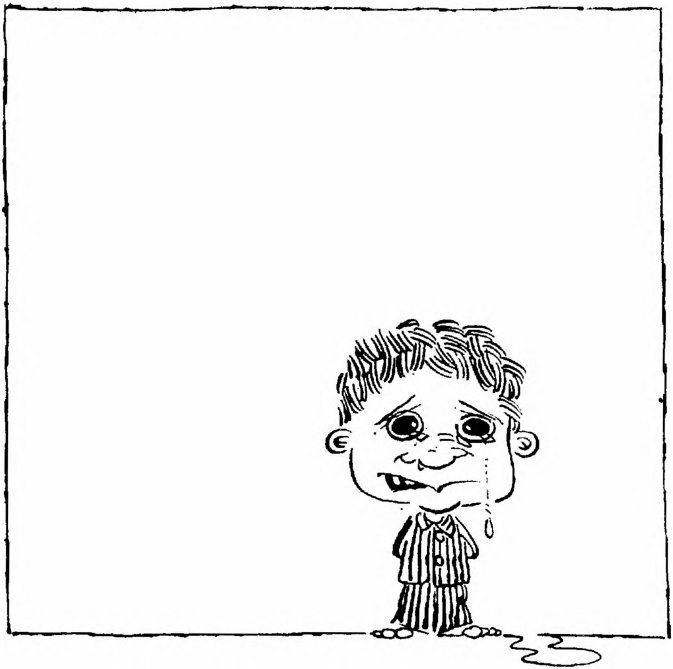
Baba gülmekten kendini alamadı.

«Niye gülüyorsun?» dedi çocuk.

Baba dedi ki:

«Bazı insanlar vardır, onlar da senin doktordan korktuğun gibi devrimden korkarlar... yoksulluktan, baskıdan, zulümden inim inim inlerler, yine de kendilerini kurtaracak devrimden korkarlar... ona gülüyorum.»

«Devrim nedir?» dedi çocuk.

Baba kısaca düşündü.

«Seni doktordan korkmamaya inandırabilirsem, seni doktora götürmeyi başarabilirsem, bu senin için devrimdir.»

Çocuk yüksek sesle ağlamaya başladı.

«Ben devrim istemem... ben erik isterim...» diyordu...

Mecburiyet çıkmazı

Babası bir noterde odacıydı. Beş kişilik düş kurar, iki kişilik iş yapardı. Çok düşük bir aylık alırdı. Bu parayla beş nüfusa bakmak zorundaydı. En çok kullandığı söz şuydu:

«Angarya...»

Bir gün babasına, notere gitti çocuk. Öğle üzeriydi. Noter'in oğlu da oradaydı; yemek yiyordu. O da kendisi gibi on

yaşlarında bir çocuktu. Fakat öyle bir havası vardı ki, çocuktan çok olgun bir adama benzerdi. Bir çok davranışıyla emekli bir yargıç olan babasını anımsatırdı.

«Hilmi efendi» dedi Noter'in oğlu, başını yemekten kaldırmadan. «su getir!..»

Babası su getirdi.

«Buyur» dedi.

«Lokmamı yutmadım daha» dedi Noter'in oğlu. «Lokmayı iyice çiğnemeden yutmak sindirime zararlıdır.»

Lokmasını iyice çiğnedikten sonra, kağıt peçeteyle ağzını sildi. Suyu aldı, yarısını içti.

«Bardak temiz değil» dedi. «Bardakları iyi yıka!»

Babasına tepeden bakması, emirler vermesi zoruna batıyordu çocuğun.

Elini ve ağzını kağıt peçeteyle sildi.

«Toplayabilirsin!..» dedi.

Babası, çocuğun bıraktığı artıkları topladı.

Noter'in oğlu, pencere camına konan bir sineği parmağıyla gösterdi.

«Hilmi efendi» dedi, «o sineği öldür!..»

Babası sineği öldürdü. Çocuğun yemek yediği masayı sildi, gitti.

İyice kızmıştı Noter'in oğluna.

«Babama neden böyle davranıyorsun?» dedi.

Noter'in oğlu tek kelimeyle yetindi.

«Mecbur!..»

«Neden mecburmuş?»

Yine tek kelime.

«Mecbur!..»

«Neden?»

Babası gelmişti. Elinde paspas vardı. Noter'in oğlu ayağa kalktı, dedi ki:

«Hilmi efendi paltomu

getir!..»

«Getirme baba» dedi çocuk. «Kendisi alsın!»

«Baban mecbur» dedi Noter'in oğlu.

Babası cevap vermeden paltoyu getirdi, tuttu. Noter'in oğlu büyük bir memur ciddiyetiyle giyindi. Kapıdan çıkarken dedi ki:

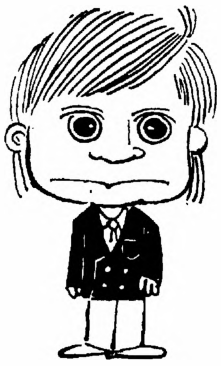

«Sen pis bir mahalle çocuğusun. Bir daha buraya gelme. Gelirsen babama söylerim.»

«Oğluma kızma küçük bey» dedi babası, ezilerek. «Sen onun abisi sayılırsın. Onun kusuruna bakma.»

«Oğluna iyi terbiye vermemişsin» dedi Noter'in oğlu.

Babasının ezikliği dokunuyordu çocuğa. Küçük bir çocuğun karşısında onu büken neydi?

Noter'in oğlu gitmişti.

Baba dedi ki:

«İyi yapmadın oğlum. Ya Noter bey burda olsaydı!?.»

«Niye mecbursun baba? Neden?»

Baba boynunu büktü.

«Dediklerini yapmazsam, angaryalarını çekmezsem işten atarlar beni. İşsiz kalınca ne olacak? Aç susuz perişan olacağız. Biz mecburiyete mahkumuz oğlum.»

«Başka iş yok mu baba?»

«Başka işe girsem ne

değişir ki oğlum? Bunlar birbirlerine benzerler. Ha Ali hoca, ha hoca Ali. Bunların sadece adları değişik, dış görünüşleri değişik, içleri aynı.»

Kalın kızgın bir ses bağırıyordu.

«Hilmi efendi!..»

Baba yirmibeş kuruş verdi oğluna.

«Sen eve git oğlum» dedi.

Çocuk sokakta, içini kaplayan acıyla yürürken «mecbur»larla, «mecbur» olmayanları kalabalıkta seçmeye çalışıyordu.

Yalan eken yalan biçer
Şaka eken kaka biçer

Adını yazmasını öğrenmişti çocuk.

Babası çok sevindi.

«Vay namussuz herif vay!..» dedi. «Ne çabuk da öğrendi yazmasını!»

Babanın duyduğu sevinç çocuğu da sevindirmişti.

«Kapı»

«Sıra»

«Okul açıldı» yazdı özenerek.

«Bu kerhaneci çok zeki» dedi babası. «Adam olacak bu, aklım iyice kesti.»

Çocuk 1'den 10'a rakamları da yazdı.

Babanın sevincine diyecek yoktu.

«Vay eşşolueşşek vay» dedi. «Bak hele!.. Rakamları da öğrenmiş!..»

Çocuk, yaptığı resimleri de gösterdi babasına. Basit, yalın çizgilerle evler, ağaçlar... ışınlarını sarı çizgilerle saçan, kaşlı gözlü güleç bir güneş...

«Dur, bir resim de ben çizeyim oğluma» dedi babası, heveslenerek.

Resim defterinin tam ortasına, yeşil kalemle bir ağaç çizdi; yaprakladı... kırmızı, sarı kalemlerle çiçekledi... dallarına mor, turuncu, kırmızı ibikli kuşlar yerleştirdi.

«Ne ağacı bu baba?»

«Ne ağacı olacak, ağaç işte!..»

«Peki bu horozlar niye çıkmış ağaca?»

«Horoz mu? Ne horozu? Bunlar horoz değil, kuş.»

«Kuş mu? Ne kuşları, bu kuşlar?»

Baba kuşlara isim bulamıyordu.

Araya annesi girdi.

«Bunlar babanın kuşları oğlum» dedi.

Gülüştüler.

Babanın resimleri, ne biçim, ne de renkleme açısından çocuk resimlerinden pek farklı değildi.

...

Günlerden bir gün, okula giderken bir olaya tanık oldu çocuk.

Kadınlı erkekli bir kalabalık toplanmıştı.

Çıplak ayaklı bir çocuk ağlıyordu.

Bir bıçak bileyicisi ile picamalı şişman bir adam yüksek sesle tartışıyorlardı.

«Almıyorum ulan sözümü... almıyorum işte!.. Tekrar ediyorum... Sen namussuz herifin birisin!» diyordu şişman adam.

Bileyici öfke içindeydi, bembeyazdı yüzü, titriyordu.

«Sözünü geri al» diyordu.

«Almıyorum!»

«Ben namussuz değilim, ekmeğimi alnımın teriyle kazanıyorum... namussuz denecek biri varsa, o da

sensin!»

Picamalı adam köpürdü, üstüne yürüdü bileyicinin. Arava girenler engellediler onu.

Şişman adam elini kolunu sallayarak konuşuyordu.

«Ulan eşşolueşşek!» diyordu. «Ben kimim, sen beni biliyor musun?»

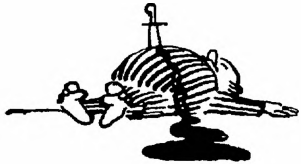
«Kim olursan ol... Bana namussuz diyemezsin... Namussuz da sensin, eşşolueşşek de sensin!..»

Araya girenlerin «yapmayın», «etmeyin», «ayıptır» demeleri kapışmalarını önleyemedi.

Bileyci bilemek üzere aldığı paslı bir makası, ansızın, beklenmedik bir ataklıkla picamalı adamın karnına soktu. Kanlar içinde kalıverdi

pıcamalı adam.

Çocuk şaşırmıştı. Korkuyla uzaklaştı ordan

Okula doğru koşarken düşünüyordu.

Bileyici neden vurmuştu adamı?

«Namussuz» «ulan» «eşşolueşşek» sözleri için mi?

Bu sözler bu denli kötüyse, babası neden sık sık «namussuz herif» «hergele» «kerhaneci» «eşşolueşşek» «eşşek sıpası» gibi sözler ediyordu kendine?

Sorulara açık, doyurucu cevaplar bulamıyordu kafasında.

Merakını yenemedi çocuk. Ders sırasında parmağını kaldırdı.

«Öğretmenim» dedi.

«Ne var?» dedi öğretmen.

Çocuk ayağa kalktı.

«Öğretmenim» dedi. «Kerhaneci ne demek?»

Öğrenciler gülüştüler.

Öğretmen hiç beklemediği bu soru karşısında durakladı. Açıklayıp açıklamamakta kararsızdı.

«Niye sordun?» dedi.

«Babam» dedi çocuk, «babam sık sık 'kerhaneci diyor bana.»

Çocuklar gülüştüler yine.

Öğretmen de güldü.

«Baban seni sevdiği için öyle söylüyor» dedi çocuğa.

«Namussuz ne demek peki?»

«Bunu da mı baban söylüyor?»

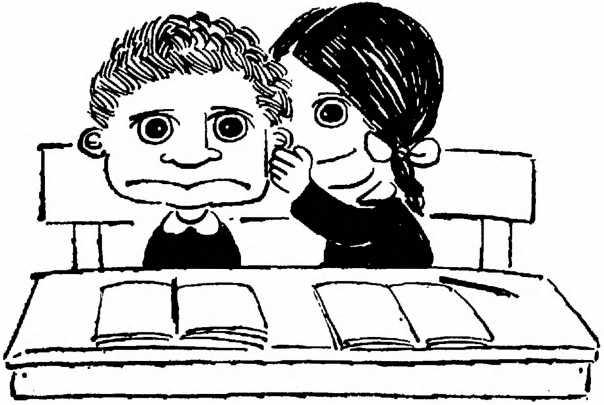
«Evet!»

«Şaka» dedi öğretmen. «Şaka. Anlaşılan baban pek çok seviyor seni.»

Çocuk isteksiz oturdu.

Sıra arkadaşı kulağına fısıldadı çocuğun:

«Namussuz kerhaneci!»

Küçük şeylere kanma
Güler yüze aldanma

Çocuk dedi ki:

«Baba, beni de götür dayıma.»

Dayısı cezaevindeydi.

«Olur» dedi babası.

Annesi, dayısının sevdiği yemeklerden hazırlamıştı. Temiz çamaşırlarını, çiçekli, naylon bir torbaya koymuştu.

«Dayına sen ne götüreceksin?» dedi annesi.

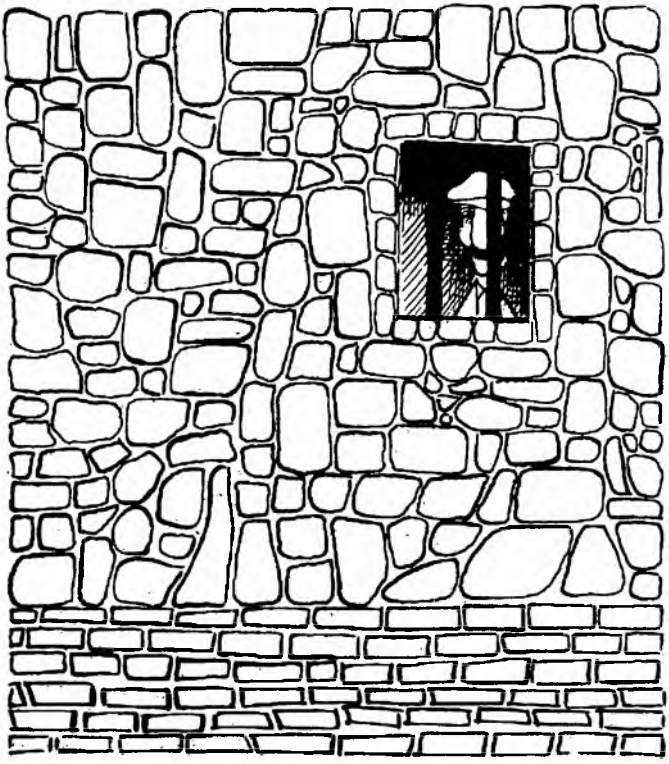
«Kuru üzüm götürürüm» dedi çocuk.

Baba oğul, cezaevinin yolunu tuttular. Kuru üzüm, leblebi, sigara, meyve ve biraz da sebze aldılar.

«Dayım maydanos sever» dedi çocuk.

Maydanos da aldılar.

Cezaevinin önü çok kalabalıktı. Görüş sırası almak için bekleşen insanların kuyruğuna takıldılar. Çocuk ilk kez geliyordu cezaevine. Herşeye şaşırarak bakıyordu. Herşey yeni

ve değişikti onun için.

Görüşten yeni çıkan bir tanıdık, babasına dedi ki:

«Senin Rıza'yı gördüm. Bir ayakkabı istiyor. Görürsen söyle», dedi. «Kırkiki numara olacakmış.»

Rıza, dayısı idi.

Baba oğluna dedi ki:

«Oğlum, sen şurada otur. Eşyalarımıza gözkulak ol. Ben dayına bir ayakkabı alıp geleyim.»

Çocuk, babasının gösterdiği yere oturdu.

«Dikkat et» dedi babası.

«Sakın eşyalarımızı çaldırma.»

«Çaldırmam» dedi çocuk.

Baba gitti.

Çocuk, eşyaların heran çalınabileceği endişesiyle, tedirgin ve kuşkulu beklemeye koyuldu. Bir elini çamaşır torbasının, bir elini de sebze meyve paketlerinin üzerine koymuştu. İlk kez kendisine bir sorumluluk verilmiş olmasının hevecanını yaşıyordu. Gözünü dört açmış, herkesi kuşkuyla izliyordu. Çevresindeki insanlardan biri, eşyaları çalabilirdi. Baba «çaldırma» demişti. Demek ki, eşyaları çalacak birileri olabilirdi kalabalığın içinde. Kimdi bu? İşte o belli değildi...

Yaşlı, güleç yüzlü bir adam yaklaştı cocuğa.

«Sen kimi bekliyorsun çocuk?» dedi.

«Babamı bekliyorum» dedi çocuk.

«Sen kimin oğlusun?»

«Ben Yusuf'un oğluyum.»

«Bizim Yusuf'un demek... peki baban nerde? Ben de onu bekliyordum.»

«Babam dayıma ayakkabı almaya gitti. Ben eşyaları bekliyorum.»

«Aman dikkat et, kimseye çaldırma» dedi adam.

«Onun için bekliyorum ya... bak, bir elim bu torbada, bir elim de bu torbada.»

«Aferim... aferim sana... böyle cin gibi ol işte...»

«Bu dayımın eşyaları. Sen Rıza dayımı da bilin mi?»

«Bilmez olur muyum? Bizim Rıza değil mi?»

Çocuk gülerek başını salladı.

«Rıza dayımı da çok iyi tanırım» dedi adam, sevgiyle çocuğun saçlarını okşadı, yanına oturdu.

«Sen de mi Rıza dayımı görmeye geldin?» dedi çocuk.

«Evet» dedi adam. «Bana haber göndermiş, ben de geldim.»

«Senin de oğlun var mı?» dedi çocuk.

«Var» dedi adam. «Hem de beş tane. Üstelik benim oğullarımın çocukları da var.»

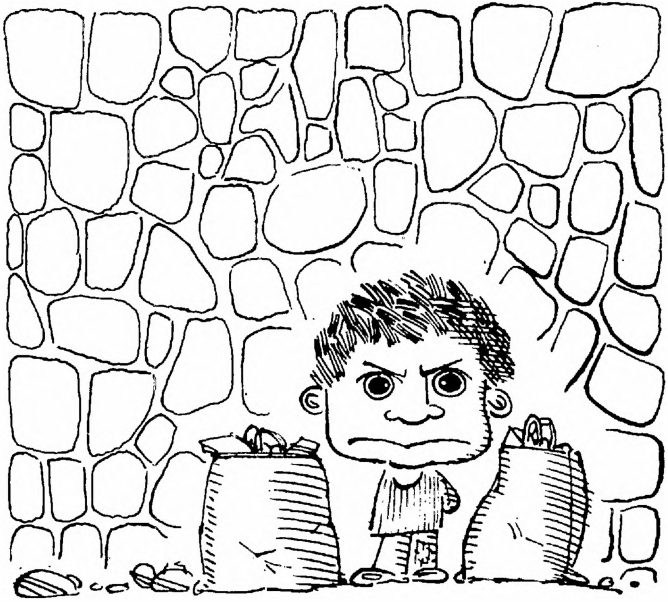
«Benim iki dişim düştü» dedi cocuk.

«Bakiyim» dedi adam.

Çocuk ağzını açtı.

«Çok güzel» dedi adam. «Bak, benim de üç dişim düştü»

Ağzını açtı, çocuğa

düşmüş dişlerinin yerini gösterdi.

Adam torbaları yokladı.

«Neler aldınız dayına?»

«Herşey aldık. Dayım maydanos sever. Maydanos da aldık.»

«Bilirim» dedi adam. «Maydanos ve dondurma onun en çok sevdiği iki şeydir. Dondurma da aldınız mı?»

«Almadık» dedi çocuk. «Babam gelsin, dondurma da alalım.»

«Bak, işte bu olmadı» dedi adam. «Dayın dondurmayı çok sever. Dondurma da alalım.»

«Ben de dondurma severim» dedi çocuk.

Adam para çıkardı.

«Öyleyse, hem sana, hem de dayına dondurma alalım. Bir sana, bir dayına, bir bana, bir de babana... dört külah dondurma al.»

Bisikletiyle dondurma satan beyaz önlüklü bir

dondurmayıcı gösterdi yaşlı adam.

Çocuk, adamın uzattığı beş lirayı aldı, dondurmacıya doğru koştu.

Dondurmaları alıp döndüğünde, adam yoktu. Eşyalar da yoktu... çocuk ağlamaya başladı.

Baba, oğlunu, elinde erimiş dondurmalar,

ağlıyor buldu.

«N'oldu?» dedi. «Neden ağlıyorsun?»

Çocuk durumu anlattı.

Baba, telaşla sağı solu arandı. Adam kayıplara karışmıştı bile.

«Ağlama» dedi babası. «Ağlama... n'apalım... canın sağolsun.»

Görüş sırasında, durumu öğrenen Rıza dayısı ona dedi ki:

«Balıkları nasıl avlarlar, bilin mi yeğenim?»

«Bilmem» dedi çocuk.

Dayısı güldü.

Dedi ki:

«Oltanın uçuna, iğneye bir solucan takarlar. Ya da kücük bir balık. İğneyi, böyle bir yiyecekle iyice gizlerler. Avanak balık gelir, solucan, ya da küçük balığı yutmak isterken, hooop, iğneyi de beraber yutar... sonra takılır kalır oltaya. Çırpınır, ama ne çare ki yutmuştur iğneyi bir kere. Demek ki, sen de her zaman şunu düşüneceksin: Tanımadığın bir adam, sana birşeyler verirken düşüneceksin. Diyeceksin ki, acaba bu adam neden bu şeyleri bana veriyor? Ne çıkarı var, diyeceksin. Avanak balık gibi, yiyecekle gizlenmiş iğneyi yutmamak için, sunulan seylerin neleri gizlediğine dikkat edeceksin? Küçük şeylere kanarsan, büyük şevleri kaybedersin. Bu dünyada, kimse kimseye, bir çıkarı olmadan birşey vermez güzel yeğenim.»

Düşmanlarını aklından çıkartan dostlarının yolunu bulamaz

Çocuk, babasını izliyordu.

Baba, yırtılmamasına özen göstererek, bir resmi duvardan söküyordu. Resimdeki adamın madalyaları vardı. Yüzünün etleri sarkmış, gözaltları torbalaşmıştı. Bir gazeteden kesildiği belliydi.

Baba, söktüğü resmin arkasına biraz diş macunu sürdü ve diğer resimlerin yanına yapıştırdı. Duvar çeşitli resimlerle doluydu. Bu resimlerin arasında dedesinin, amcalarının babasının grevlerde çekilmiş işçi resimleri, halk kitlelerini yürüyüş halinde gösteren resimler de vardı.

Duvarın bir yanında da, bazı devlet ve parti başkanlarının, ünlü film yıldızlarının çeşitli büyüklükte ve değişik görünümdeki resimleri vardı.

«Ben bu adamı tanıyorum» dedi çocuk, güler yüzlü bir adamı gösterdi. Bazı devlet ve parti başkanlarının resimlerini gazetelerde, televizyonlarda göre göre tanımıştı.

«Bu Carter, değil mi baba?»

«Evet oğlum, Carter, bu...»

Babası, duvardan söktüğü yeni resmi Carter'in yanına yapıştırmıştı.

Çocuk, öteden beri dikkatini çeken bir resmi gösterdi.

«Baba, bu adam kim? Kolundaki işaret ne demektir?»

Baba dedi ki:

«Bu adamı iyi tanı oğlum. Bu adam, milyonlarca insanın kanına girmiş bir canidir. Bu adamın adı Hitler'dir. Kolundaki işaret de, faşizmin sembolü olan gamalı haçtır.»

«Bu itler bizim neyimiz olur ki?»

«İtler değil, Hitler!.. Hitler!..»

«Hitler bizim neyimiz olur ki baba?»

Baba dedi ki:

«Hitler ve onun gibi düşünenler, hem bizim, hem de bütün dünya halklarının düşmanlarıdır oğlum.»

Çocuk şaşırmıştı.

Dedi ki:

«İyi ama baba, madem ki bu adam bizim düşmanımız, o halde niye resmini duvarımıza astın? Hergün yüzüne bakıyoruz... oldu mu ya?»

Baba dedi ki:

«Bak güzel oğlum, bu duvardaki bütün yazılara ve resimlere iyi bak. Bu resimlerin içinde, bizim hem dostlarımız vardır, hem de düşmanlarımız. Dikkat edersen, bu tarafa yapıştırdığım resimlerin kimlerden yana olduğunu anlayacaksın. Bak, bu tarafta, senin, dedenin, amcalarının, bizim grevde çekilmiş işçi arkadaşlarımızın resimleri var. Bak bunlar da Kürt köylüleri... Bunlar da köylü kardeşlerimizin, öğrenci kardeşlerimizin resimleri. Bunlar, ölen devrimci kardeşlerimizin resimleri. Bunlar Afrikanın yiğit halklarının silahlı resimleri. Bunlar bizim dostlarımızdır. Bak, bu tarafta ne görüyorsun: Bu tarafta da, ünlü yıldızlar, baldır bacaklı kızlar, bazı parti ve devlet başkanlarının resimleri... bak bu adama, Viyetnamlı bir gerillanın kafasına kurşun sıkıyor... Bu resim Hitler'in resmi, bu Mussolini'nin resmi... Bunlar da bazı devletlerin paralarının resmi...»

Çocuk, duvarın bir yanını göstererek dedi ki:

«Yani bütün bunlar bizim düşmanlarımız mı baba?»

«Bunlar bizim kanımızı emenlerdir oğlum. Bir ozanımızın dediği gibi, bunlar engerek yılanlarıdır, çıyanlardır, oğlum.»

«O zaman niye asıyoruz onların resimlerini baba. Yırtalım; hatta yakalım hepsini. Yalnız dostlarımızın,

sevdiklerimizin resimleri asılı kalsın.»

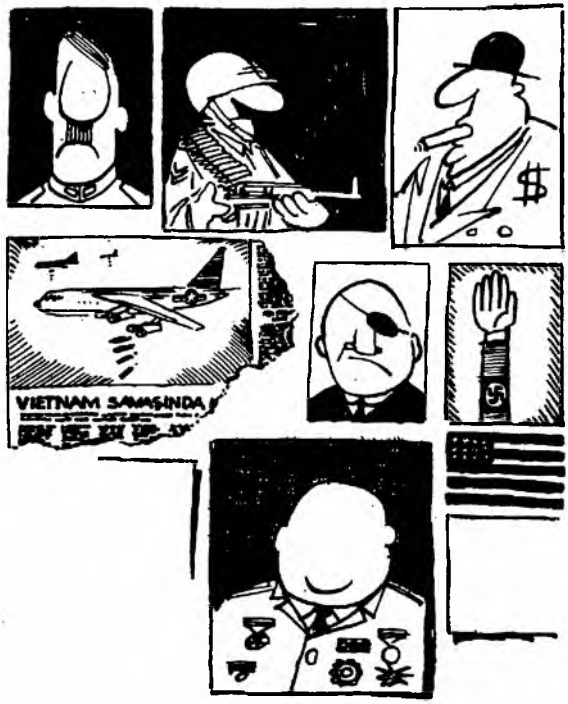
Baba, şevkatle oğlunun saçlarını okşadı.

Dedi ki:

«Biz düşmanlarımızın resimlerini sevdiğimizden değil, aklımızdan çıkmasınlar diye karşımıza asıyoruz. Düşmanını aklından çıkartan dostlarının yolunu bulamaz, bunu iyi belle. Ben, bunları sevdiğimden değil, aklımdan çıkmasınlar diye, bunları biran için bile olsa unutmayayım diye karşıma asıyorum. Sabahları işe giderken bu resimlere bakıyorum. Bu resimler bana diyor ki, «ey koca Abdullah, işte senin gerçek düşmanların bunlardır. Etin fiyatını yükselmiş görürsen kasaba kızma, ekmeğin fiyatını yükselmiş görürsen fırıncıya kızma, bir arkadaşınla kavga etsen bile asıl düşmanları aklından çıkarma ki, kimlerin gerçek düşman, nelerin geçici kırıklıklar olduğunu anlayasın.» İşte fakir fukarayı bir parça ekmek için, bir parça aş için birbirlerine düşman edenler asıl bunlardır oğlum. Sen de, mahallede, okulda, çocuklarla oynarken, onlarla kavga

edebilirsin, aranız açılabilir. Sen de bileceksin ki, o çocuklar senin gerçek düşmanların değildir. Sizleri kavga ettirenler de bunlardır. Bu karıların güzelliklerine, bu artislerin fiyakalı bakışlarına, bu devlet ve parti başkanlarının güler yüzlerine aldanma sakın...»

Çocuk, babasının söylediği şeyleri pek anlamamıştı. Kafasının içinde yeni yeni biçimlenen düşünceler gelişivordu.

Sordu:

«Peki, son yapıştırdığın

bu madalyalı adam kim? Neden eskiden burdayken, şimdi söküp buraya taktın?»

«O da düşmanımız.»

«Ama yerini yeni değiştirdin. Eskiden bu tarafta, dostlarımız dediğin tarafta duruyordu.»

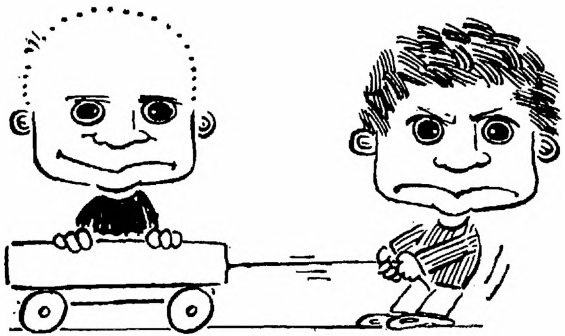
«İnsanlar sürekli değişirler oğlum. Herşey gibi, insanlar da sürekli değişirler. Ben de, bugüne dek, o adamı dostlarımız arasında biliyordum. Fakat sonra öğrendim ki baş düşmanlarımızdan biri de bu adamdır. Biz işçiyiz. Uzun bir zaman, başımızda bulunan adamlar bize ne dedilerse, biz onları doğru belledik. Fakat, öğrenme isteği geliştikçe, bağımsız, birtakım gerici etkilerden uzak yeni yeni şeyler öğrendikçe, gördük ki, kafamızda değişen şeyler oldu. Alt-üst olduk... sonra öğrendik ki, bize dost diye yutturmaya çalıştıkları düşmanlar vardır. İşte bu değişikliktir ki, bu adamı eskiden dostlar safında bilirken, bu sabah düşmanlar safına aldık. Ama uzun uzun düşündükten sonra... insanlar uzun uzun düşünmeden, iyice ölçüp biçmeden bir karar verirlerse yanılabilirler oğlum. Ben de bu işi yaparken çok ölçtüm biçtim. Düşmanlarını aklından çıkartan adam, dostlarının yolunu bulamaz, dostlarını seçemez.»

Çocuk, yeri değiştirilen resme ilgiyle bakıyordu. Dedi ki:

«Baba, bu adam ne yapmış ki, bu kadar çok madalya almış?»

Tahta arabalı çocuklar

Çocuk ağlayarak eve geldi.

«Neden ağlıyorsun güzel oğlum?» dedi babası.

Çocuk dedi ki:

«Ekrem'in tahta arabası var. Beni bindirmiyor. Ben de araba isterim.»

Ekrem, komşularının oğluydu.

Baba dedi ki:

«İkiniz de arkadassınız. Bir araba ikinize yetmiyor mu?»

Çocuk dedi ki:

«Ekrem beni arabaya hiç bindirmiyor. Hep o biniyor. Ben de onu çekiyorum. Bana diyor ki, sen benim arabamın atısın, diyor. Bu araba benim, sen de arabamın atısın, diyor.»

«Ekrem'le iyi geçiniyordunuz eskiden... iyi arkadaştınız hani, birbirinizi de çok seviyordunuz. Niye böyle oldu ki?»

Çocuk, gözlerinin yaşını sildi.

Dedi ki:

«Ekrem'in babası ona tahta araba yaptı, arabayı yapmadan önce aramız iyiydi, çok iyiydi. Kamıştan atlarımız vardı, hep beraber oynuyorduk. Ekrem'in babası, Ekrem'e tahtadan bir araba yaptı sonra. O günden sonra Ekrem değişti. Beni arabasına hiç bindirmiyor. Kendi biniyor arabaya, bana da arabasını çektiriyor... Bazan çektirmiyor bile, başka çocuklara çektiriyor...»

«Çektirsin... sen de çekmezsin...»

«Ben çekmezsem öbür çocuklar çekecek. Ben ona diyorum ki, Ekrem, biraz ben bineyim, sen çek, sonra sen bin, ben çekeyim. Olmaz, diyor. Benim arabamı çekecek çok çocuk var, diyor. Arabasıyla çok övünüyor. Babası boya almış, şimdi boyalı olacakmış arabası, mavili yeşilli olacakmış.»

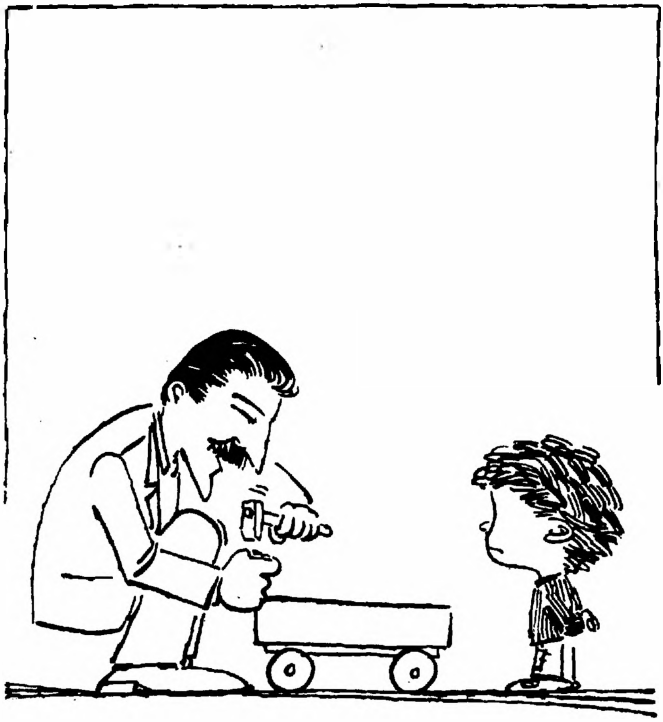
«Çocuklara söyle, onlar da çekmesinler... birlik olun, sözbirliği edin, hepiniz sırayla binin, sırayla çekin...»

«Söz dinlemiyorlar ki... hepsi de Ekrem'in peşinden koşuyor. Arabayı çekmek için birbirlerini yiyorlar. Ben Ekrem'e diyorum ki, beni de bindir arabaya, ben senin arkadaşınım, biraz da sen beni çek diyorum. Yok, diyor. Ne beni bindiriyor arabaya, ne başka çocukları.»

Baba düşündü.

Dedi ki:

«Anlıyorum ki, Ekrem'le senin arana o tahta araba girdikten sonra Ekrem değişti. O tahta araba Ekrem'in değil de, senin olsaydı, yani Ekrem'in arabası olmasaydı da ben sana bir tahta araba yapsaydım, Ekrem'in şimdi yaptıklarını sen yapacaktın... arabaya binecektin, çocukları

ardından koşturacaktın, övünecektin falan filan...»

«Öyle yapmazdım ben... ben, sırayla bütün çocukları bindirirdim...»

Baba güldü.

«Olur oğlum» dedi. «Bir tahta araba da ben sana yapayım.»

Çocuk sevindi.

«Ekrem'in arabasından güzel olsun, rengi de kırmızı olsun» dedi.

Baba hemen tahta bir araba yapmaya koyuldu.

Çocuk sevindi. arabanın bitmesini bekliyordu.

Araba bitince, çocuk, yüzünde mutlu bir gülümsemeyle babasına sarıldı, onu yürekten, öptü.

Baba, oğlunun çocukların arasına

katılışını izliyordu.

Bir çocuk, Ekrem'in arabasını çekiyordu.

Mahallenin diğer çocukları, yeni bir arabayla gelen çocuğu görünce, onun çevresini alıverdiler hemen...

«Benim arabam» dedi çocuk. «Babam yaptı. Yarın da kırmızıya boyayacak.»

Çocuklardan biri arabaya binmek istedi. Çocuk öfkeyle itti onu.

«Araba benim» dedi.

Az sonra, kasılarak arabaya kuruldu çocuk. Ekrem'e nisbet yaparcasına, onun cevresinden ayrılmadan, sırayla çocuklara

arabasını çektirdi.

Ekrem dedi ki:

«Benim arabam senin arabandan iyidir.»

«Hayır» dedi çocuk. «Benim arabam daha iyidir.»

«Var mısın, yarışalım» dedi Ekrem.

«Yarışalım» dedi çocuk, böbürlenerek.

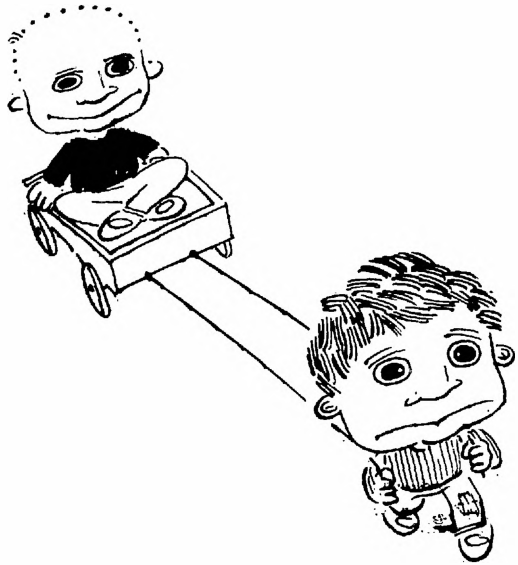
Çocukların arasından at olacak çocukları seçtiler.

Baba acı acı gülümsüyordu.

Karısı, kocasının kendi kendine gülümsediğini görünce, sordu :

«Hayrola, neye gülüyorsun?»

«Arabaya gülüyorum»

dedi adam.

Kadın çocuklardan yana baktı.

Ekrem'le oğlunun arabası yan-yana, yarış düzeninde duruyordu.

Bir çocuk, yarışa hazırlananlara sayıyordu.

«Bir... iki... üç!»

«Üç» denir denmez, iki araba yarışa kalktı.

Ekrem ve çocuk, atları kamçılar gibi el hareketleri yapıyorlar, heyecanla bağırıyorlardı.

«Deh... Deh!..»

Diğer çocuklar da yarışın coşkusu içinde, arabaların ardından koşuyorlardı. Düşen çocuklardan biri ağlıyordu arkalarından.

Hayata seyirci kalmak kötüdür oğlum

Bisiklete binmesini yeni yeni öğreniyordu. Dengesini tutturamadıkça düşüyordu. Dizi, kolları acıyordu düştükçe. Çocuk, dizinin ve kollarının acısına aldırmıyordu; fakat, düşmesine gülen, kendisiyle alay eden çocukların tavırları cesaretini kırıyordu. Onlar güldükçe, kendi-

kendine söyleniyordu:

«Ben bisiklete binmesini öğrenemeyeceğim galiba!»

Toz-toprak içinde, frensiz, çamurluksuz çıplak kiralık bisikletlerle düşe-kalka bisiklete binmeyi öğrenmeye çalışan bütün çocuklar içinde en çaresiz, en beceriksiz kendini görüyordu. Bir çeşit güvensizlik sarmıştı bedenini.

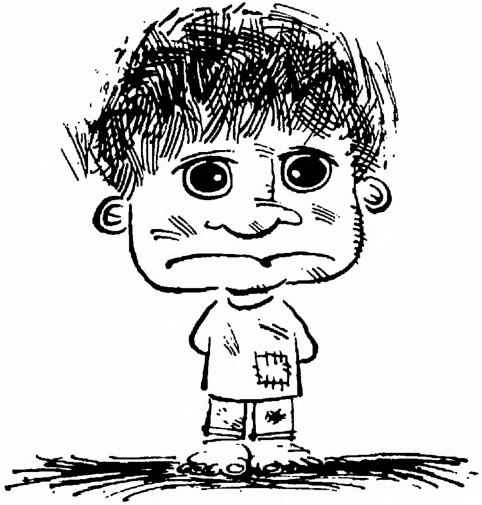
Üzgün, kolları, dizleri, ayakları ağrılar içinde, eve döndü. Pantolonu, gömleği yer yer yırtılmıştı.

«Yine mi bisiklet?» dedi annesi öfkeyle. «Hergün bir yerini yırtıyorsun. Bıktım senden! Bir gün de kafanı kıracaksın, o zaman kurtulacağım senden.»

«Bir daha bisiklete binmeyeceğim» dedi çocuk.

«Çok şükür aklın başına geldi» dedi annesi. «Bak buna çok sevindim işte.»

Çocuk, kırık yüreğini dolduran gülüşmelerin etkisini atamıyordu

üstünden. Kendisiyle alay eden çocuklara için için kızıyordu.

Annesi sordu:

«O kadar söyledim sana, dinletemedim... binme şu bisiklete, dedim... bütün harçlığını götürüp o kel bisikletçiye verdin. Şimdi n'oldu da birden vazgeçtin bu işten, anlamadım... neden?»

«Öğrenemeyeceğime aklım kesti...» dedi çocuk. «Gülüyorlar bana. Ben düştükçe çocuklar gülüyorlar bana, dalga geçiyorlar benimle. Ben de bir daha gitmeyeceğim oraya.»

«İyi edersin» dedi annesi. «Bisiklete vereceğin parayla kendine birşeyler alır yersin. Şeker yersin, leblebi yersin. Zaten kıracaktın biryerini... iyi oldu. Gel seni bir öpeyim.»

Akşam babası eve dönünce annesi dedi ki:

«Haberin var mı? Oğlun bisiklete binmekten vazgeçti artık...»

«Niye?» dedi babası.

«Çocuklar gülüyorlarmış... seninki düştükçe dalga geçiyorlarmış.»

«Öyle mi?» dedi babası. «Nedeni gerçekten bu mu?»

«Bu... hep gülüyorlar bana... ben düştükçe ıslık çalıyorlar, alkışlıyorlar beni, cesaretimi kırıyorlar.»

Baba, oğlunun yüzünü saran kırıklığı, kendine güvensizliği, yenilmişliğin acısını görüyordu.

«Bu kararın hiç hoşuma gitmedi oğlum» dedi. «Senin yaptığına bir çeşit korkaklık denir... kaçmak denir...»

«Niye korkaklık olsun baba... kaçmak olsun?»

«Öyle işte...»

«Niye korkaklık olsun... o kadar düştüm, kolum yanlarım acıdı, hiç ağlamadım. Kafamın üstüne düştüm, yine ağlamadım... düşmekten hiç korkmadım ki...»

«Acı çekmekten korkmadın, doğru. Ama çocukların sana gülmelerinden, seninle dalga geçmelerinden korktun, bisikleti bıraktın kaçtın. Bu da korkmaktır oğlum, bu da kaçmaktır. Hem de işin en kötü yanı budur...»

Çocuk, babasının ne demek istediğini az-çok anlıyordu. Fakat, onların gülmelerini, dalga geçmelerini göğüsleyecek

gücü göremiyordu kendinde.

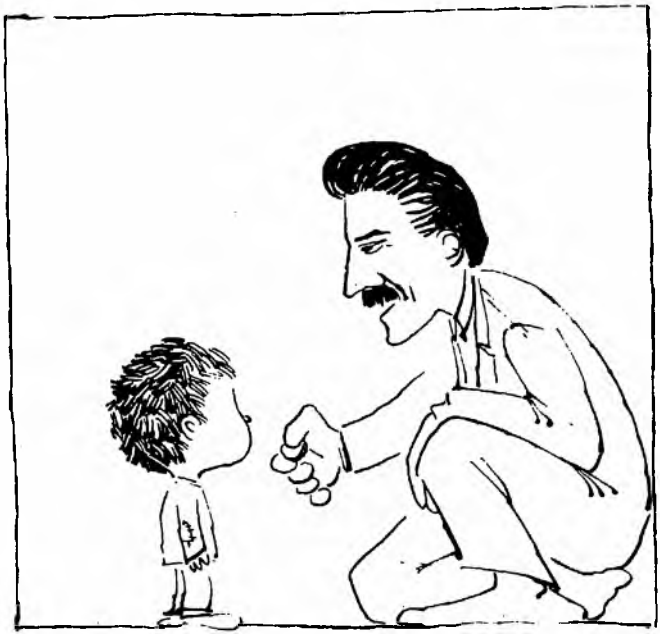
Babası dedi ki:

«Her işin bir acemiliği vardır oğlum... en usta terziler bile işe ilk başladıkları zaman iğne tutmasını bilmiyorlardı. Dünyanın en iyi boksörleri bir zamanlar yumruk nasıl sıkılır bilmiyorlardı. Dünyanın en iyi yüzücüleri suya ilk girdikleri zaman korkmuşlardır belki. Buna benzer çok şey sayabilirim sana.»

Oğlunun yüzündeki tepkileri inceledi bir süre.

Sonra dedi ki:

«Yarın ilk işin doğru kel bisikletçiye gitmek olsun. Al sana para... sakın o çocukların tavrı korkutmasın seni. Sana

gülecekler, seninle dalga geçecekler, hiç aldırmayacaksın onlara. Onlara inat öğreneceksin bisiklete binmeyi. Kafan kırılacak, gözün yarılacak, ama öğreneceksin. Her iş böyledir oğlum... her iş başlangıçta zor gelir adama... birtakım insanlar, öğrenmeye yeni yeni başlayan insanları küçümserler, onları horgörürler... sanki onlar analarının karnında öğrendiler ustalıklarını... anladın mı beni?»

Çocuk babasının inançlı, kararlı yüzünde, kendisine aşılamak istediği güveni gördü.

Baba dedi ki:

«Üç gün daha gülerler sana... dört gün dalga geçerler... sonra... sonra

n'apacaklar? Yalnız bisiklet konusunda değil, her işte... kimseye aldırma, kimsenin küçümseyen bakışı seni korkutmasın... başarmak için çalış çırpın...»

«Ne güzel akıllar veriyorsun çocuğa...» dedi anne.

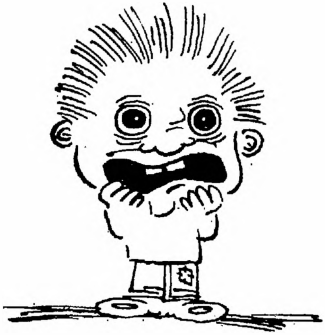
Baba oğlunu kucakladı, bir çeşit sarsalayarak...

«Bak sana ne anlatacağım» dedi. «Bu annene kalırsa sen hapı yutarsın oğlum. Çünkü senin annen tıpkı benim anneme benziyor. Benim annem de böyleydi, beni çok severdi. Titrerdi üstüme. Ailenin tek çocuğuydum. Başıma bir iş gelmesin diye, aman ağaca çıkma oğlum, düşersin... aman suya girme oğlum, boğulursun... aman kimseyle güreşme, bir yanını kırarsın, diye diye beni herşeye seyirci bir insan haline getirdi. Hayata seyirci kalmak kötüdür oğlum. Hayatın iyi, uslu bir seyircisi olmaktansa, hayatın içinde başarısız bir adam olmak bin kere daha iyidir. İyi bir boks seyircisi olmaktansa, kötü bir boksör olmayı göze almak daha iyidir oğlum...»

Çocuk kendisine gülen çocukları düşünüyordu.

«O çocuklar seni korkutmasın oğlum» dedi baba.

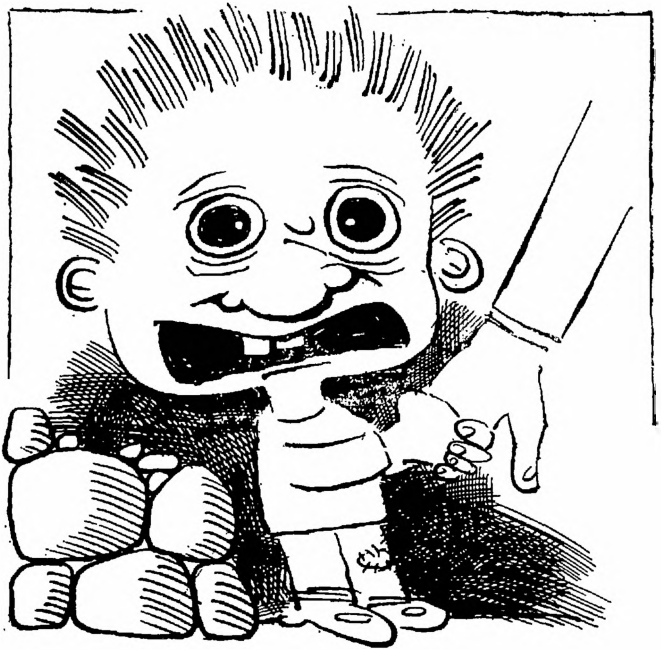

Hayalet

Bakımsız, duvarları çatlak, camları kırık eski binanın önünden geçerken, babasının eline sıkıca sarıldı çocuk.

Babası, onun birşeylerden korktuğunu, ürktüğünü anlamıştı.

Çocuk, sesini kısarak dedi ki:

«Bu evde hayalet varmış baba!»

Baba, oğlunun sesine gizlenmiş körpe korkudan tedirgin oldu.

«Hayalet mi?» dedi, «Ne hayaleti?»

«Hayalet işte...» dedi çocuk. «Murat söyledi.»

Murat cami bekçisinin oğluydu.

Baba durdu. Alacaya durmuş akşamın sessizliğinde, binanın üzerinde uçuşan kırlangıçlar vardı. Oğlunun yüzünde gittikçe yoğunlaşan, olgunlaşan korkuyu açıkça

görüyordu.

«Hayalet mayalet diye birşey yok be oğlum» dedi gülerek. «Böyle uydurma şeylere inanma... böyle şeylerle kafanı bulandırma.»

«Olmaz olur mu? Görmüşler bile...»

«Kim görmüş?»

«Murat'ın babası görmüş... bir daha o binanın önünde oynamayın, hayalet var orda, sizi yer yutar demiş... biz de oraya gitmiyoruz artık.»

«Murat'ın babası sizi korkutmak için söylemiş.»

«Niye korkutsun ki?»

«Bak, bu bina eski bir bina oğlum... duvarları çatlak... bakımsız. Kuvvetli bir rüzgar esse neresinden yıkılacağı belli değil... Murat'ın babası siz orada oyuna dalmışken duvarların yıkılmasından korkmuş olacak herhalde... duvarlar yıkılsa n'olur? Belli olmaz ki, bakarsın altında kalırsınız... değil mi? Anlaşılan, siz oradan uzak durun diye korkutmuş sizi... yoksa hayalet falan diye birşey yok dünyada...»

Çocuk inanmamış bir yüzle bir binaya bir babasına bakıyordu.

«Ama Murat da görmüş.»

«Yalan söylemiş Murat... uydurmuş...»

«Niye yalan söylesin, niye uydursun?»

«Olmayan birşey görülür mü be oğlum... olmayan birşey ancak uydurulur. Bazı çocuklar vardır, kendilerini önemsetmek isterler, bu nedenle olmadık yalanlar uydururlar.»

Baba, oğlunun kuşkusunu gideremeyince dedi ki:

«İstersen sen beni burada bekle... ben o binaya gideceğim, bir başından bir başına dolaşacağım... istersen sen de gel... kendi gözlerinle gör ki birşey olmadığına aklın kessin...»

Çocuk ürkek duruyordu.

«Babana güvenin yok mu?»

«Var...»

«Öyleyse gel...»

Çocuk birkaç adım attıktan sonra durakladı.

«Korkuyorum» dedi. «Sen git, ben burada beklerim.»

«Korkma» dedi babası.

«Çok korkuyorum» dedi çocuk.

Baba üzgün durdu.

«Olmayan birşeyden korkmak kötü birşey... çok kötü birşey be yavrum... benimle gelirsen gözlerinle göreceksin ki, anlatılanların hepsi uydurma... gelmezsen bu korkuyu bir ömür boyu içinde yaşatacaksın...»

Çocuk ikircikli duruyordu.

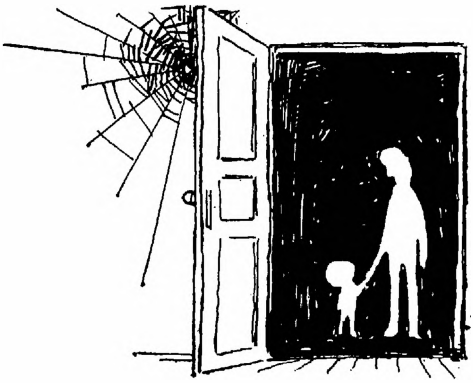
«Ya varsa?» dedi kısık bir sesle.

«Böyle birşey olsa ben seni uyarmaz mıydım be güzel oğlum. Gel benimle... Murat'ın babasına mı inanacaksın, yoksa bana mı inanacaksın?»

«Sen git, ben seni burada beklerim.»

«Peki» dedi babası. «Nasıl istersen.»

Çocuk, içini saran

karmaşık bir korku dalgasıyla babasının gidişini izliyordu.

Baba, yıkık avlu duvarları önüne gelince, binaya yuvalanmış kırlangıçlar patırtıyla uçuştular. Baba binaya girdi.

Çocuk, içine sığmaz hale gelen ürküntüyle birkaç adım geriye çekildi; her an kaçmaya hazır bir durumda beklemeye koyuldu.

Bir süre sonra babasını, camları kırık pencerenin önünde gördü çocuk.

«Nerede senin bu hayalet takımı?» diyordu babası gülerek.

Çocuğa bir parça güven gelmişti. Yüreğinde, inceden inceye gelişen bir hafifleme duydu.

Babası bağırdı ona:

«Hala korkuyor musun?»

Çocuk, ürküntüsünü yenmeye çalışarak binaya doğru yürüdü.

Babası gülümseyerek izliyordu onu.

Çocuk, yıkık duvarların yanına gelince durdu.

Babası dedi ki:

«Daha önce buralarda oynarken kafanızda hayalet diye birşey yoktu, içinizde korku da yoktu. Ne güzel oynuyordunuz... Fakat, ne zaman ki Murat'ın babası, sizin içinize olmayan birşeyi korku aracı olarak soktu, başladınız korkmaya... insan olmayan birşeyden korkar mı be oğlum?»

Baba aşağı indi, oğlunu kucağına alarak yukarı çıktı, eski binayı bir baştan bir başa gezdirdi.

«Hayalet mayalet yok oğlum... işte, kendi gözlerinle gördün.»

Çocuk, babasının kucağından indi; elini babasının elinden bırakmadan pencereye yanaştı... içinde adım adım gelişen korkusuzluk yüzüne vuruyordu.

Birden bağırdı:

«Murat!.. Murat!..»

Hayaletsizliği onunla paylaşmak istiyordu...

Faşizm nedir,
kuş mudur, leylek midir ?

Çocuk annesine sordu:

«Anne» dedi, «faşist nedir, faşist yuvalar nedir?»

Anne, oğlunun bu sorusu karşısında durakladı. Çünkü, sık sık bu sözcüğü televizyondan, radyodan, çevresindeki konuşmalardan duyduğu halde, ne anlama geldiğini hiç düşünmemişti. Nasıl cevap vereceğini bilemiyordu. Zaman kazanmak için oğluna sordu:

«Nerden aklına geldi bu faşist, neden sordun?»

Çocuk dedi ki:

«Dün okuldan dönerken bir kalabalık toplanmıştı; kızlar, erkekler vardı. Hep bir ağızdan bağırıyorlardı. Diyorlardı ki: 'kahrolsun faşistler, faşist yuvalar dağıtılsın' diyorlardı. Faşist, bir kuş mudur anne, faşistin yuvası nasıl olur?»

Ne demeliydi, nasıl anlatmalıydı; işin içinden çıkamıyordu. Çarşıya pazara çıkarken çeşitli

FAŞİSTLER GİDECEK EĞİTİM SÜRECEK
KAHROLSUN FAŞİZM
FAŞİZME
FAŞİST YUVALAR DAĞITILSIN !
HAŞLET...

kitle toplantılarının, kitle yürüyüşlerinin tanığı olmuştu; 'Kahrolsun Faşizm' sloganları kulaklarını çınlatmıştı.

Çocuk annesinin cevap arayışını sezinlemişti.

«Faşist kuş mudur, leylek midir, nedir?» dedi.

Anne, cevap bulamamanın sıkıntısına düşmüştü.

«Baban gelsin, ona soralım» dedi, «o daha iyi anlatır...»

«Sen bilmiyor musun?»

«Biliyorum da, baban daha iyi anlatır.»

Kadın, günlük yaşamı içinde geçen bir yığın sözcüğün de anlamını bilemediğini düşündü. Örneğin sık sık duyduğu «emperyalizm», «sosyalizm», «komünizm», «anarşizm» ne demekti? Birçok sözcük gibi, bu sözlerin anlamına da hep kayıtsız kalmıştı.

Oğlunun sorusu onu sarsmıştı. Kaçarcasına mutfağa girdi. O'na karşı

bir eziklik duyuyordu.

Patates soyarken düşünüyordu:

Sokaklarda birşeyler oluyor...

Hergün bankalar soyuluyor...

Hergün üç-beş kişi öldürülüyor...

Hayat pahalılığı, artan bir hızla yükseliyor...

Birşeyler oluyor...

«N'oluyor böyle, hiç anlamıyorum ki» dedi kendine...

Kavgayı göze almadan Barış olmaz

Çocuk babasına dedi ki:

«Baba» dedi, «bir çocuk var bizim sınıfta, yüzü çilli... ikide bir kafama vuruyor.»

«Niye vuruyor?»

«Bilmiyorum ki. Benim hemen arkamda oturuyor. Babası komsermiş, polis. Ders sırasında bile saçımı çekiyor...»

Annesi dedi ki:

«Ne biçim çocukmuş o öyle?!. Sizin öğretmeniniz yok mu? Görmüyor mu o çocuğu... görmüyorsa senin dilin yok mu? Şikayet et... söyle sana vurduğunu. Öğretmenim, de... bu çocuğa terbiyesini ver, bana vuruyor, de.»

Çocuk sıkkın, kararsız duruyordu. Bir annesine, bir babasına bakıyordu.

Babası dedi ki:

«Öğretmene şikayet etme oğlum. O senin arkadaşın. Bu tip şikayetler seni, hep başkalarına güvenmeye, sığınmaya götürür. İkincisi, seni, arkadaşlarını gammazlayan çocuk durumuna sokar ki, çok kötü... Adın gammaza çıkar sonra.»

«İyi iyi» dedi annesi... «Çocuğu dövsünler, o da sussun, öyle mi?»

Bir süre düşündükten sonra baba dedi ki:

«Bak oğlum. Yarın o arkadaşınla güzelce konuş. Ona de ki, bak arkadaş de, biz sınıf arkadaşıyız, aramızda hiç kötü şey yok de, yaptığın doğru değil, de... Bir daha kafama vurma, de. O seni dinlemez, kafana yeniden vurursa, yine sinirlenme, sakin ol. Yeniden anlat, bana vurma, de. Yine dinlemezse seni, bir dersten önce, daha öğretmen sınıfa girmeden, ortaya çık. Yüksek sesle, de ki, arkadaşlar beni dinleyin! Parmağınla arkadaşını göstererek, de ki, bu arkadaş, de, hiç bir nedeni yokken kafama vuruyor, de. Ona kafama vurmamasını söyledim, dinlemedi, de, yeniden vurdu bana, de. De ki arkadaşlarına, arkadaşlar, de, ona sizler de söyleyin, kafama vurmasın. Bir daha kafama vurursa, bana vurursa onu döveceğini söyle. Gerçekten de sana yeniden vurursa, bu sefer sen de ona vur. Hem öyle bir iki tane de değil ha, pes dedirtene kadar vur. Sakın bir tane vurup geri çekilme. Çünkü kavgada bir yumruk sadece başlangıçtır. O da sana vurabilir. Korkma,

yılma. Üstüne üstüne git... geri çekilme. Kavgayı göze alamayan hiçbir konuda başarılı olamaz oğlum. Kavgayı göze almadan barış da olmaz.»

Çocuk dikkatle babasını izlivordu. Anlatılanları kavramaya çalışıyordu.

«Ne demek istediğimi anladın mı?» dedi babası.

«Anladım» dedi çocuk, «ya dövemezsem o çocuğu?»

«Dövemezsen bile, bundan böyle şunu düşünecek o. Diyecek ki, ben buna vurursam, o da bana vurur. En azından karşılık vereceğini bilir, buna göre hesap yapar. Değil mi?»

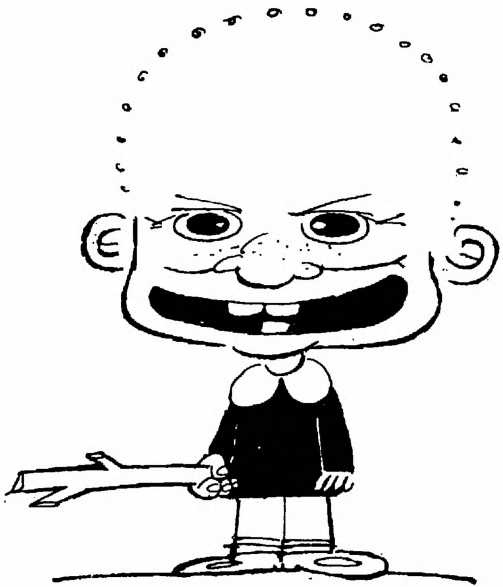
Çocuğun aklına yatmıştı babasının sözleri. Gülümsedi.

Babası ona dedi ki:

«Bak oğlum, o çocuğu dövebilirsin, mümkündür. Fakat, bunun üzerine, diğer çocuklar senden ürkebilir, çekinebilirler. Sakın bu durumdan yararlanmaya kalkıp, arkadaşların üzerinde baskı kurmaya çalışma. Sakın bir zorba olmayasın. Haksızlık etmeyesin kimseye. Başkalarına haksızlık edenler olursa, haksıza karşı haksızlığa uğrayanın yanında veralmalısın. Bir haksızlığı görür de, o haksızlığa karşı olmazsan, sen de o haksızlığa ortak olmuş olursun.»

Çocuk babasının söylediklerini kavramaya çalışıyordu.

YILMAZ GÜNEY'in BOYNU BÜKÜK ÖLDÜLER, SOBA, PENCERE CAMI, İKİ EKMEK İSTİYORUZ, SANIK, SALPA, HÜCREM ve OĞLUMA HİKAYELER adlı eserleri Güney Filmcilik'in izni ile, Batı Berlin'de, Türkiye baskılarından olduğu gibi, yeniden çoğaltılmışlardır.

YILMAZ GÜNEY'in SİYASAL YAZILAR'ı da bu kitaplarla birlikte üç kitap olarak yayınlanmaktadır.

Kitaplar, POSTFACH 110 321
1000 BERLİN 61
adresinden tek tek ve toptan istenebilinir. Toplu isteklerde indirim yapılır.

«Oğluma Hikayeler», yaşadığı her anı, halkının mücadelesini geliştirmenin duyarlığıyla yaşayan, hayatı gerçekliği içinde kavrayan bir sanatçının ürünüdür. Yılmaz Güney'in çok yalın sorularla, hayatın gerçeğini kavratmadaki hüneri bu son kitabındaki ürünleriyle kendini bir kez daha kanıtlıyor. Doğumundan bu yana oğlundan uzakta, yıllardır demir parmaklıklar ardında olan bir devrimci sanatçının ürünleri olmasına karşın, «Oğluma Hikayeler»e kişilik veren bireysel gerçek değil, evrensel bir hayat eğitimidir. «Oğluma Hikayeler», bir çocuğun hayata ilişkin çelişkilerinden, kendi yalın gerçeğinden hareketle, onun aynı yalınlıkla hayatı kavrayabilmesine olanaklar sağlıyor.

Güney Dergisi'nin her sayısındaki özel yeriyle, mücadele içinde de özel bir anlam ve önem taşımış olan bu hikayeleri 1979 Çocuk Yılı'nda, Güney Yayınları Çocuk Dizisinin ilk kitabı olarak yayınlıyoruz...